

2014W1349

19 mei 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van het Bisdom Haarlem-Amsterdam

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 28 juli 2015.

Op 14 januari 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Omdat er onduidelijkheid bestond over de identiteit van aangeklaagde is in de uitnodiging voor de zitting aangekondigd dat tijdens de zitting uitsluitend de ontvankelijkheidsvraag aan de orde zou komen. Echter, enkele dagen voor de zitting, op 12 januari 2016, heeft mr. Van Schaik per mail te kennen gegeven dat pastoor [naam] als aangeklaagde dient te worden aangemerkt.

Klager is ter zitting verschenen met zijn woonbegeleider, de heer [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Schaik, voornoemd.

De Klachtencommissie heeft voorts kennis genomen van het nagekomen schrijven van mr. Van Schaik d.d. 15 maart 2016 en de reactie daarop van de heer [naam], vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam d.d. 8 april 2016.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager verbleef in de periode 1965-1969 in de psychotherapeutische instelling [naam] te [plaats]. Klager kwam hier terecht omdat zijn moeder niet voor hem kon zorgen. Zij

had als Joodse vrouw het kamp overleefd, leed aan een oorlogstrauma en was daardoor voor het leven beschadigd. Klager is op jonge leeftijd zijn vader verloren.

2.2. Volgens klager woonden de kinderen van de [instelling] kerkdiensten bij in het hoofdgebouw van instelling. Ter zitting heeft klager verklaard dat hij in de periode dat hij op [instelling] verbleef misdienaar was. Na de mis moest hij bij aangeklaagde komen en vertellen hoe zijn dag was. Aangeklaagde had daar een eigen kamertje. Het begon altijd eerst met op schoot zitten. De seksuele handelingen die aangeklaagde bij klager verrichtte betroffen het betasten van het lichaam, zowel op als onder de kleding en het moeten dulden van orale bevrediging. Daarnaast moest klager het geslachtsdeel van aangeklaagde in zijn mond nemen. Dit misbruik vond wekelijks plaats gedurende ongeveer een jaar, met wisselende frequentie.

2.3. Tijdens zijn verblijf in [instelling] heeft klager ernstige brandwonden opgelopen nadat hij als zes jarig jongetje in de duinen in een kuil was gesprongen waarin een vuur brandde. Klager werd overgebracht naar het brandwondencentrum in Beverwijk. Hierna is het misbruik gestopt.

2.4. In de periode na zijn verblijf in [instelling] heeft klager in diversen tehuizen en instellingen gezeten. Na [instelling] kwam klager terecht [instelling] in [plaats], vervolgens in [internaat] in [plaats], het [internaat] in [plaats], in instelling [naam] te [plaats], [instelling] in [plaats] en [internaat] in [plaats]. In al deze instellingen heeft klager te maken gehad met seksueel misbruik en fysiek geweld.

2.5. Tot 2006 tijd lukte het klager om, door hard te werken als [beroep], niet bezig te zijn met zijn ervaringen in zijn jeugd. Nadat klager in 2006 last kreeg van een burn out kwamen alle trauma's echter krachtig naar boven. Klager is hulp gaan zoeken en is onder behandeling gesteld van diverse hulpverleners, onder andere bij [instelling], psychiater dr. [naam] en maatschappelijk werk. Inmiddels wordt klager al weer geruime tijd begeleid door de [instantie]. Deze begeleiding is gericht op stabiliteit en het bereiken van een zo zelfstandig mogelijk leven.

2.6. Klager is eenmaal getrouwd geweest en heeft uit zijn huidige, tweede relatie twee kinderen met wie hij momenteel vrijwel geen contact heeft. Voor klager is dat een intens verdrietige situatie. Klager verkeert in een slechte lichamelijke gezondheid. Vanaf 2006 heeft hij drie hartinfarcten gehad en éénmaal een hartstilstand. Daarnaast twee beroertes en vier keer een tia. Klager wijt dit aan stress.

2.6. Klager verzoekt de Klachtencommissie om tot een gegrondverklaring over te gaan. Klager hoopt hiermee zijn ervaringen te kunnen verwerken. Daarnaast hoopt hij op begrip, erkenning en excuses van het kerkelijk instituut. Voorts wenst klager de schade die hij heeft opgelopen als het gevolg van het ondervonden seksueel misbruik, zowel materieel als immaterieel vergoed te krijgen.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De heer [naam], vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam, heeft in zijn mailbericht d.d. 8 april 2016 gesteld dat er onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Dat aangeklaagde woonachtig was te [plaats] was het bisdom onbekend maar de heer [naam]vermeldt in voorgenoemde mail dat dit juist kan zijn, gezien het overlijden van aangeklaagde in het ziekenhuis "[naam]Stichting" te [plaats] in 1969. De heer [naam] merkt voorts op dat aangeklaagde bij aanvang van het seksueel misbruik in 1965 de leeftijd van 78 jaren had bereikt en dat aangeklaagde toentertijd

met pensioen was. Het is het bisdom gewoonlijk niet bekend waar een priester na zijn pensionering nog regelmatig of onregelmatig assisteert. Het kan goed zijn dat aangeklaagde vanuit [plaats] zijn diensten heeft aangeboden in [plaats], in het kindertehuis [naam], dat destijds geleid werd door de Zusters van het Arme Kind Jezus. Gepensioneerde priesters boden en bieden vaker hulp bij kloosters. Het bisdom kan dat echter noch bevestigen noch ontkennen, congregaties maken daarin hun eigen keuzes waarin het bisdom geen inzicht heeft. De Congregatie van de Zusters van het Arme Kind Jezus heeft bij monde van haar advocaat per brief d.d. 17 februari 2015 aangegeven dat er in de betreffende periode geen vaste rector aan de instelling was verbonden.

De heer [naam] concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie zonder meer oprecht overgekomen en de Klachtencommissie is ervan overtuigd geraakt dat klager een traumatische jeugd heeft gehad. In de thans voorliggende zaak zijn echter onvoldoende feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen (het zogenoemde steunbewijs). De Klachtencommissie heeft kennisgenomen van de verklaringen van [instelling] d.d. 1 oktober 2012, [Crisisdienst] d.d. november 2012, [instelling] d.d. 5 november 2013, [instantie] en van de ex partner d.d. november 2013. Uit deze verklaringen komt onder meer naar voren dat klager in zijn jeugd slachtoffer is geweest van seksueel misbruik. Deze verklaringen acht de Klachtencommissie echter niet toereikend om als steunbewijs te dienen voor het seksueel misbruik door deze aangeklaagde, nu die onvoldoende specifiek zijn. Voorts zijn er geen andere klachten bekend tegen aangeklaagde. Voor het overige zijn er in het dossier geen stukken aanwezig die als steunbewijs kunnen dienen.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 19 mei 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr. en Zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, bijgestaan door mr. R. Bongaerts, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.